

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การผันวรรณยุกต์
 หน่วยเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วรรณคดี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การผันวรรณยุกต์ (๒)
 รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การผันวรรณยุกต์ เป็นการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์ที่ประกอบด้วยพยัญชนะต้นกับสระหรือพยัญชนะต้นกับสระและตัวสะกดอย่างเดียวกันในรูปวรรณยุกต์ต่างกันตามที่ปรากฏเป็นพยางค์ในภาษาไทย ดังนี้

หมู่อักษร	ลักษณะ คำ/พยางค์	เสียงวรรณยุกต์				
		สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
กลาง	คำเป็น	กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า
		กั้น	กั่น	กั้น	กั้น	กั้น
	คำตาย	-	จะ	จ๊ะ	จ๊ะ	จ๊ะ
		-	จับ	จับ	จับ	จับ
สูง	คำเป็น	-	ข่า	ข้า	-	ข่า
		-	ฝ้าย	ฝ้าย	-	ฝ้าย
	คำตาย	-	ขัด	ขัด	-	-
		-	ขาด	ขาด	-	-
ต่ำ	คำเป็น	คา	-	ค่า	ค้ำ	-
		วาว	-	ว่าว	ว้าว	-
	คำตาย	-	-	ค๊ะ	คะ	-
		สระเสียงสั้น	-	-	ช๊ะ	ชะ
	คำตาย	-	-	วาก	ว้าก	-
		สระเสียงยาว	-	-	เชิด	เชิด

อักษรกลางผันได้ครบทั้ง ๕ เสียง ขณะที่อักษรสูงและอักษรต่ำไม่สามารถผันครบ ๕ เสียงได้ ทั้งยังมีรูปและเสียงไม่ตรงกัน แต่มีวิธีการผันอักษรสูงและอักษรต่ำให้ครบ ๕ เสียงได้ ดังนี้

๑. อักษรต่ำที่มีเสียงคู่กับอักษรสูง (ต่ำคู่) สามารถผันคู่กันได้ ดังนี้

ลำดับ	อักษรต่ำคู่	อักษรสูง
๑.	ค ต ฉ	ข ช
๒.	ท ฒ ท ฐ	ฐ ถ
๓.	ช ฉ	ฉ
๔.	พ ภ	ผ
๕.	ฮ	ห
๖.	ซ	ศ ษ ส
๗.	ฟ	ฝ

หมู่อักษร	เสียงวรรณยุกต์				
	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
สูง	-	ข้า	ข้า	-	ชา
ต่ำคู่	คา	-	ค่า	ค้ำ	-

๒. อักษรต่ำที่ไม่มีเสียงคู่กับอักษรสูง (ต่ำเดี่ยว) สามารถผันให้ครบ ๕ เสียงได้โดยใช้ ห นำ หรือ อ นำ ดังนี้

หมู่อักษร	เสียงวรรณยุกต์				
	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
ห นำ	งา	หง่า	ง่า	ง้ำ	หงา
อ นำ	ยา	อย่า	ย่า	ย้า	หยา
ห นำ					